

**ADY ENDRE NÉMET NEMZETISÉGI NYELVOKTATÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA - BERHIDA**

Ökoiskola Munkaterv

"Az emberiség középtávú, ötven-száz éves jövője azon múlik, hogy képes lesz-e olyan ideológiákat hatékonyan elterjeszteni, amelyek központi értékei a népesség kicsi mérete, a bioszféra ápolása, a környezetszennyezés és a túlzott energiafogyasztás erkölcstelensége lesznek. Minden további ábrándozás a jövőről csak ezután következhet."

/Csányi Vilmos/

Iskolai életünk fontos része a környezeti nevelés. Az elmúlt években az Ökoiskolává válás útjára léptünk, mindennapi életünket áthatja az „ökolét”.

A Pedagógiai Programunk szerint eddig megvalósított környezeti nevelésre építve kívánjuk az új tartalmi elemekkel kibővíteni oktatási nevelési munkánkat továbbra is.

Elveink:

Diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak
- megőrzésének igényét és akaratát,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését,
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket

Célok, küldetésnyilatkozat:

Célunk, hogy iskolánk minden dolgozója (pedagógusok, technikai alkalmazottak) és minden tanulója érzékenyen figyeljen a szűkebb és tágabb környezetére, tudatosuljon bennük, hogy fenntartható fejlődés (nem csupán anyagi és jóléti viszonylatban, hanem tudati síkon is értve) csak közösen érhető el, ehhez minden embernek a szemlélet váltására és aktív cselekvésére szükség van. Nem odázhatjuk el a környezetünkre való tudatosabb odafigyelést, a hulladékok megfelelő szelektálását, a tudatosabb táplálkozást, az egészséges életmódra való törekvést és általánosan olyan életmód kialakítását, mely jobban figyelembe veszi és szolgálja a – tágabb értelemben vett – fenntartható fejlődést.

Mindezzel kapcsolatban feladatunk a saját viselkedésünkön, magatartásunkon és nevelői tevékenységünkön keresztül az iskolánkat látogató gyerekek, (6-14 éves korosztály) fent leírt környezettudatos attitűdjének kialakítása, szemléletének formálása.

Ahol és amikor lehetséges, építenünk kell a szülők, civil szervezetek, önkormányzat aktivitására, támogató tevékenységére, mert egymást erősítve érhetjük el leghatékonyabban a gyerekek tudatosan „zöldebb” viselkedését.

Iskolánk mindig is szem előtt tartotta ennek fontosságát, így az „Ökoiskolává” válás útján egyik fő szempont a tudatosság.

Helyzetelemzés:

Berhida

Veszprém megyében található, a várpalotai kistérségben. Várpalotától 15, Veszprémtől 22 km-re helyezkedik el. A települést 1082-től jegyzik okiratok. Jelenleg három helységről tevődik össze: Berhida, Peremarton, Kiskovácsi. 2004 óta tartják számon városként, azonban ma is falusias jellegű, családi házas övezet. 2 óvoda, 2 iskola, 1 művészeti iskola és 2 Művelődési Ház is működik a településen 2 Közkönyvtárral. A városban ma több újító törekvés is folyamatban van, melyekhez az iskola is hozzájárul. Közös érdek a környezet megóvása, szépítése, gazdagítása, s gyermekeinknek, a „jövő nemzedékének” környezetvédelmi szempontú nevelése-oktatása.

A kisvárosi környezetet viszonylag **sok zöld terület** jellemzi, jellemzően családi házak, kis részben emeletes házak. A gyerekek egy része – kisebb hányada – autóval érkezik az iskolába, a **többség gyalog vagy kerékpárral**. A közterületek folyamatosan – közhasznú munkások által – tisztítottak, a gyepterületek nyírtak. Az udvaron **sok fa** található, megfelelő a **gyepes terület** nagysága, az udvar egy részén kerültek kialakításra a raklapokból összeállított **kiskertek**, parcellák.

Kiemelt feladatok:

- Az iskola épületének, udvarának folyamatos karbantartása, az állagának megóvása – felelős: iskola vezetése
- Szemlélet formálás minden évfolyamon a különböző tevékenységeken keresztül.
- Esztétikus, igényes dekorálás megvalósítása – felelős: öko munkacsoport tagjai, rajztanárok
- Alapvető higiéniai szokások elsajátíttatása – felelősök: osztályfőnökök
- Pályázatok figyelése, írása környezeti nevelés témakörében – felelős: pályázatírást felelős személyek
- Zöld jeles napok megünneplése változatos tevékenységgel. Szervezési határidő két héttel a jeles nap előtt, programterv alapján a kijelölt felelősökkel.
- Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése – folyamatos, a városvezetéssel együttműködve.

Szemléletformálás a következő tevékenységeken keresztül hangsúlyosan:

- Téma napok, projekt hét jeles napokkal összekapcsolva
- Erdei iskola vagy tábor, ökotábor
- Kirándulás környezetvédelmi témához kapcsolódóan, pl. egy nemzeti park területére vezetővel vagy Natura 2000 jelölő faj vagy jelölő élőhely megismerése céljából.
- Múzeum vagy arborétum látogatás
- Iskolakert további művelése, gondozása
- Együttműködés erősítése a fenntartóval az energiatakarékos lehetőségek kiaknázására – környezetvédelmi őrjárat működtetése (feleslegesen működtetett gépek, berendezések, világítási eszközök, csepegő csap, stb. jelzésére).

Új, megvalósítandó vállalásaink a 2022/23. évi tanévre:

- Mezőtlábas ösvény kialakítása, ehhez források felkutatása
- Esővíztartályok (hordók) beszerzése, locsolás esővízzel
- Kapcsolattartás a Veszprém megyei Agrárkamarával fenntarthatósági témákban együttműködés (komposztálás előkészítése, madáretetők kihelyezése, kiskertek rendbetétele, gondozása, témában való tanácsadás, továbbképzés)

Állandó rendezvényeink:

➤ A Programterv alapján a jeles környezetvédelmi napok megünneplése.

Témanapok szervezése – **együtt hatékonyabb** elv alapján:

➤ Egészséges életmódra nevelés céljából védőnőkkel közösen szervezett **egészség nap** megrendezése.

➤ Környezettudatos magatartás kialakítására: **Föld napi projekt rendezvény** az egész iskola bevonásával,

➤ **Környezetvédelmi nap** családok, óvodások bevonásával.

➤ **Állatvédelmi, madárvédelmi nap** civil szervezet, egyesület bevonásával.

Folyamatos programok:

➤ Az iskola **dekorációjának** folyamatos megújítása, téma szerinti esztétikus díszítése

➤ Az iskola, osztályok **növényeinek** gondozása

➤ Az **iskolakert felújítása**, évszakokhoz igazodó gondozása

➤ **Kirándulások**

➤ **Nyári táborok** lebonyolítása

Folyamatos feladat:

- Pályázatfigyelés és írás környezeti nevelés témakörben.
- Ökoiskolai ismérveknek való megfelelés, tudatos tervezés és megvalósítás a zöld szempontok előtérbe helyezéséve.

Munkatervünk elkészítésénél elsődleges szempont, hogy a Helyi Tantervhez, az iskola Éves Munkatervéhez, Pedagógiai Programjához és a NAT-hoz illeszkedjék. Dokumentumainkban eddig is kiemelt feladatként szerepelt a környezeti nevelés, a diákokban a környezettudatos magatartás, fenntarthatóság kialakítása és ennek a mindennapi életben való alkalmazása a legfőbb céljaink között szerepel. Ennek érdekében kiemelten kezeljük az egészséges életmódra

nevelést, az épített és természeti környezet felelős védelmét, óvását, fejlesztését a fenntarthatóság szellemében.

Öko munkacsoportunk 2015. márciusában megalakult, tagjait a honlapunkon közzétettük, s 2015. 08.24-én megtartjuk 1. értekezletünket, ahol véglegesítjük a Munkatervet, melyet a nevelőtestület elé tárunk elfogadásra. Azóta az eltelt időben a munkacsoport hatékonyan dolgozott együtt, minden tanév elején értekezletet tartottunk, majd kialakítottuk az új Éves Munkatervünket.

Másik fontos dokumentumunk, az SZMSZ, jelenleg is sok olyan rendelkezést tartalmaz, mely tud kapcsolódni a mi munkánkhoz. Többek között ide tartozik az évenként megtartott hulladékgyűjtés is a Diákönkormányzat szervezésében, vagy például az energiatakarékosságra való törekvés, az udvar szépítés, szemét összeszedése, tűzvédelem, balesetvédelem is.

Környezetünk tisztántartása, s az esztétikus külső sem utolsó szempont. Az épület, a folyosók és az osztálytermek díszítése során igyekszünk erre figyelni, s jelenleg és a jövőben is a teremszépítőversenyt „öko szemmel” értékelni.

Meglévő partnerkapcsolataink ápolására és új kapcsolatok kiépítésére törekszünk e téren is egész évben közös programok megvalósításával. programjainkba igyekszünk bevonnni a szülőket, más civil szervezeteket, a város fenntartókat, és egyéb partnereket is.

Mindennapi munkánk során arra törekszünk, hogy változatos módszereket alkalmazva minél fogékonyabbá tegyük gyermekeinket a fenntarthatóság témái iránt. Gyakran alkalmazzuk a kooperatív technikákat. Folyamatosan képezzük magunkat és egész tanévben rendezvényeket szervezünk. Iskolaújságunk nincs, de az Önkormányzati Híradó minden lapszámában tudatjuk a velünk történt eseményeket.

Egy civil partnerünk révén nemrégiben az élelmiszermentésben is részt vettünk, mert az ő segítségükkel az iskola diákjai adományhoz jutottak, mely mentett élelmiszer volt.

2015 óta konyhakertet is műveltünk osztályonként a gyermekekkel, mely sajnos a vírus időszakában elhanyagolttá vált, de jelenleg „újralesztésén” fáradozunk.. A gyerekek szívesen végzik a kerti munkát, s civil társaink sokat segítenek a fejlődésben.

Az elmúlt években, mióta közelebről is megismerkedtünk az „Ökoiskola” kritériumrendszerrel, a korábbinál sokkal tudatosabb módon igyekszünk hangsúlyosabbá tenni iskolánk mindennapi életében az „ököságot”, valamint a fenntarthatóság pedagógiáját, s így már eddig is jó néhány változást vezettünk be, ami egyébként is tervezve volt, de ide tudjuk

kapcsolni. A már említett kezdeményezéseket a jövőben megtartjuk, bővítjük, s továbbra is nyitottak maradunk az újabb kezdeményezésekre, ötletekre.

Az Éves Öko Munkatervünket az alábbi táblázatos verzió szemlélteti:

Tervezett programok	tervezett időpontok	közreműködők	felelősök	határidő
Év eleji munkacsoport megbeszélés	2022.08.26.	munkacsoport tagjai	munkacsoport vezető	2022.08.26 .
Dokumentumok előkészítés, módosítása	2022.08.30	munkacsoport tagjai	munkacsoport vezető	2022.08.30 .
Tanévnyitó értekezlet, munkaterv elfogadása	2022.09.01	tantestület	igazgató	2022.09.01 .
BankVelem program	2022.09.01 -től folyamatos	BankVelem programot vezető pedagógus	BankVelem programot vezető pedagógus	2022.09.01 .
Megbeszélés, közös ötletelés a DÖK-kel	2022.09.01.	DÖK és ökomunkacsop. Képv.	munkacsop vezető	2022.09.01 .
Dokumentumok összehangolása	szeptember 1. hete	pedagógusok	Ökomunkacsoport	2022.09.07
Helyzetelemzés - SWOT analízis	szeptember 1. hete	Ökomunkacsoport	Ökomunkacsoport	2022.09.07
Iskolai zöldkörnyezet felmérése	szeptember 4. hét	osztályfőnökök, pedagógusok	öko munkacsop.	2022.09.26
Állatok világnapja Téma nap	2022.10.05	pedagógusok, gyerekek, szülők	osztályfőnökök	2022.10.05

Iskolai kiskert gondozása osztályonként	folyamatos	pedagógus, gyerekek	környezeti nev. pedag.	folyamatos
Ökojárőr szolgálat megszervezése	október 2. hete	DÖK tagok, Öko munkacsop. tagok	DÖK	2022.10.07
Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése	október 3. hete	DÖK, Ökomunkacsop., TESZ	DÖK	2022.10.14
Karácsonyi Erzsébet Tábor 3 napos	november 28-30.	szülők, pedag, gyerekek	Ökomunkacsoport	2022.11.28
Öko Mikulásparti	december 1. hete	pedagógusok, gyerekek	osztályfőnökök	2022.12.09
K&H pályázat faültetés	december 13	pedagógusok, gyerekek	igazgató	2022.12.13
Félévi értekezlet, beszámolók elfogadása	január 3. hete	nevelőtestület	igazgató	2023.01.20
Így neveld a ciprusodat	január vége	felkészítő pedagógus, diákok	felkészítő pedagógus	2023.01.20
Vigyázz!Kész!Pénz! pénzügyi vetélkedőre csapatok nevezése, feladatok megoldása	január vége	felkészítő pedagógus	felkészítő pedagógus	2023.01.20
Öko farsang	február 2. hete	DÖK, pedagógusok, gyerekek, szülők	DÖK	2023.02.17
„Pénz múltja, jelene és jövője” című Pénziránytű Alkotópályázat	február	felkészítő pedagógus	felkészítő pedagógus	2023. február
Víz Világnapja Téma nap	2023.márc	pedagógusok, gyerekek, szülők	osztályfőnökök	2023.márc

Zöld Okos Kupa	2023.márc	pedagógusok, gyerekek, szülők	osztályfőnökök	2023.márc
természetvédelmi vetélkedő	április 2. hete	pedagógusok, gyerekek	Ökomunkacsop vezetők	2023.04.14
kézműves délután újrahasznosított anyagokból	április 3. hete	kreatív pedagógusok	rajztanár	2023.04.21
Föld Napja Projekthét	április 3. hete	pedagógusok, gyerekek, szülők	osztályfőnökök	2023.04.28
Hulladékgyűjtés tavaszi	május 2. hete	DÖK, szülők, pedag, gyerekek	DÖK	2023.05.12
Kirándulás Látogatóközpontba	május 3. hete	pedag, gyerekek	Ökomunkacsopor t	2023.05.19
Érzékenyítő Nap	május utolsó hete	pedagóguskísérők, gyerekek	osztályfőnökök	2023.05.25
Öko- Teremzsépségsverseny	folyam. évi 4 ért.	osztályok	DÖK, rajztanár	2022/2023 tanév
Madarak és Fák Napja Téma nap	28.máj	pedagógusok, gyerekek, szülők	osztályfőnökök	2023.05.26
Ökogyereknep	május vége	DÖK, szülők, pedag, gyerekek, partnerek	pedagógusok	25.máj
Környezetvédelmi világnap	június 1. hete	DÖK, szülők, pedag, gyerekek	Ökomunkacsopor t	2023.06.07
Tanévzáró értekezlet, beszámolók elfogadása	június utolsó hete	nevelőtestület	igazgató	2023.06.30
Erzsébet Napközis tábor	július	szervező pedagógusok, gyerekek, szülők	kísérők	2023.07. hó

Erzsébet Nyári Élménytábor	augusztus	szervező pedagógusok, gyerekek, szülők	kísérők	2023 08. hó
Kapcsolatépítés más ökoiskolákkal	folyamatos	Ökomunkacsoport , igazgató, partnerek	Ökomunkacsop vezetők	2022./2023 .
Kapcsolatépítés civil szervezetekkel	folyamatos	pedagógusok, igazgató, partnerek	igazgató	2022./2023 .

Az Öko Munkaterv megvalósítása a jövőben segíti, támogatja pedagógiai munkánkat, s újabb kezdeményezésekkel színesíti életünket, hiszen a kritériumoknak megfelelően három új ötletet valósítunk meg a közeljövőben. A Projekthét és a Téma napok bevezetését a már megszokott elemek bővítésével fogjuk kezdeni. A Föld Napján és egyéb nevezetes természetvédelemhez kapcsolható napokon Téma napot tartunk majd. Idén második alkalommal részt veszünk a Vigyázz!Kész!Pénz! pénzügyi vetélkedőn is és 1. alkalommal a Hűsítő ligetek pályázat keretében a gyerekekkel közösen facsemetéket, bokrokat is ültettünk. Minden tevékenységünket a gyermekek bevonásával gyakoroljuk, s programjainkba igyekszünk a lehető legtöbb szülőt, külső partnert bevonni. A környezet megóvása, a személtelés visszaszorítása, s a fogyasztói szokások átalakítása, szemléletváltás kezdeményezése mind, mind lassú folyamat, s csak folyamatos neveléssel, összefogással valósítható meg hosszú távon eredményesen.

„Nemcsak azért vagyunk felelősek, amit teszünk, hanem azért is, amit nem teszünk meg!

/LAO-CE/

Berhida, 2022. 08. 16.

Császár Zsuzsanna